

Recensie FILMTOTAAL

De exacte cijfers ontbreken, maar alleen al in de stad Rotterdam leven duizenden mensen in de illegaliteit. Spookbewoners die, onzichtbaar voor de IND, ogenschijnlijk normale levens leiden: ze hebben banen, gaan naar cafés, hebben schoolgaande kinderen. Filmmaker Sander Burger liep al jaren rond met dit intrigerende gegeven en besloot er een familiefilm omheen te verzinnen.

Ama is een doodnormaal meisje van elf dat ervan droomt ooit net zo goed te kunnen zwemmen als Ranomi Kromowidjojo. Zoals zoveel kinderen uit Rotterdam heeft ze Afrikaanse roots, Senegalese om precies te zijn. Maar wat niemand weet, zelfs haar beste vriend Thijs niet, is dat haar familie geen verblijfsvergunning heeft. Eigenlijk weet Ama het nauwelijks. Ze weet vooral dat ze niet met de politie moet praten en nooit haar adres mag opgeven.

Op een avond gaat het mis. Bij het huis waar Ama's familie woont, hutjemutje tussen andere illegalen, staat de politie voor de deur. Haar moeder en broertje worden ingerekend, maar Ama kan ongezien wegglippen. Haar vader is aan het werk op dat moment, dus het is zaak hem te vinden vóór de politie dat doet. Ze schakelt de hulp van Thijs in, maar wat niet helpt is dat uitgerekend zijn moeder, die politieagente is, belast is met de taak haar op te sporen.

Een nachtelijke zwerftocht door Rotterdam volgt, waarbij Ama geholpen wordt door haar beschermdier, oftewel haar totem: een reusachtig stekelvarken. Of het dier uit Ama's verbeelding ontsproten is of werkelijk bestaat, blijft prettig ambigu. Het zorgt in ieder geval voor een welkome magisch-realistische draai aan een verhaal dat ook weer niet al te grimmig moet worden. Die totem is prachtig gemaakt trouwens. Een metersgrote, fysieke animatronic in plaats van zo'n zielloos CGI-fabricaat.

Het is een film met het hart op de juiste plaats, al zal misschien niet iedere kijker zich kunnen vinden in de idealistische moraal van de film dat landsgrenzen slechts bedenksels zijn en dat gelukszoekers niet bestaan. De IND komt er ook niet best vanaf - als een stel rücksichtslose dienstkloppers die met kwijlende honden op kwetsbare kinderen jagen. Maar vooruit, in een kinderfilm mogen goed en slecht best een beetje aangedikt worden.

Totem speelt zich nadrukkelijk af in Rotterdam, net als de eerder deze zomer uitgebrachte kinderfilm *Strijder*, en dat geeft de film een eigen smoel. Zeker

tijdens de nachtelijke scènes vormen de strakke stadsgezichten een geweldig decor. Bevreemdend in beeld gebracht bovendien, met die scheve composities van cameraman Sal Kroonenberg. Dat het verhaal soms wat hoekig verteld wordt en het acteerwerk van de jonge cast hier en daar te wensen overlaat, zie je door de vingers.